

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 98

číslo: 45

11. listopadu 2018

Cena: 8 Kč

Poslední pětice zvonů pro Sbor kněze Ambrože

S radostí vám oznamujeme, že mistr zvonář Petr Rudolf Manoušek odlil poslední pětici zvonů pro hradeckou koncertní zvonohru. Těmito zvony, které nesou jména významných postav spojených s našimi dějiny 20. století, dosáhne celkový počet zvonů padesátky.

Slavnostně budou uvedeny bratrem patriarchou Tomášem Buttou v sobotu 17. listopadu v 17 hodin při Slavnosti světla ve Sboru kněze Ambrože v Hradci Králové. Zvláště symbolické to bude pro zvon se jménem Jana Opletala, s nímž je 17. listopad nedělitelně spjat.

I další zvon nese jméno oběti nacismu – jednoho z výrazných představitelů počátků Československé církve, který se pak vydal cestou východního křesťanství - pravoslavného biskupa Matěje Gorazda

i jméno ženy – Milady Horákové, kterou jistě netřeba představovat. A to samé platí i o jménu Jana Palacha, které ponese poslední zvoněk.

Srdečně vás všechny zveme na tuto slavnost do Hradce Králové, při níž si také s vděčností Pánu Bohu připomeneme náboženskou a politickou svobodu, která se do naší země vrátila po 17. listopadu 1989. Jen v ní je dnes možné uskutečnit i tento projekt první stabilní koncertní zvonohry v České republice, která bude mít mezinárodní parametry. Ještě však samozřejmě nejsme u cíle. V příštím roce (který v královéhradecké diecézi ČČSH po loňském roce víry a po letošním roce naděje bude rokem lásky) jsme si předsevzali shromáždit prostředky na zhotovení srdcí ke všem padesáti odlišným zvonům. To představuje částku 400.000,- Kč. Budete-li chtít na tento účel přispět, je tak možné učinit na transparentní účet zvonohry č. 4862517001/5500 pod variabilním symbolem 329.

Na setkání s vámi v Hradci Králové, při kterém k Boží chvále zvukem zvonů a varhan jistě rádi připojíme i svůj lidský hlas a především své srdce, se těší

**Pavel Pechanec,
Františka Klásková
a Štěpán Klásek**

Pavlika popraveného v souvislosti s ukrytím parašutistů v pražském kostele věrozvěstů Cyrila a Metoděje. Také Přemysl Pitter, po němž bude pojmenován další zvon, statečně čelil jak nacismu, tak později i komunismu, a stojí za ním podivuhodné dílo především v sociální oblasti. V názvu zvonů se objeví

Okamžiky světlé i okamžiky pádů aneb Modlitba za domov 2018

Mimořádná, sváteční atmosféra zavládla 28. října 2018 – tak jako na mnoha místech naší vlasti – v prostorách sboru Českobratrské církve evangelické na pražských Vinohradech, odkud Česká televize přenášela tradiční ekumenické setkání Modlitbu za domov. Otázka, co pro nás znamená náš domov, ale i naše víra, vzájemnost, kterou si v jejich nejrůznějších modifikačních kladou při této příležitosti moderátoři a jejich hosté, zněla letos v úvahách a rozhovorech pochopitelně daleko naléhavěji.

Jakými cestami jsme se ubírali, jaké zkušenosti a události nás formovaly, co stálo za našimi rozhodnutími a co stálo za tím, že jsme padli na kolena a pak opět našli sílu vstát a jít dál? To vše se můžeme ptát sami sebe jako jednotlivé lidské bytosti, jako církve i jako společnost a státy, stejně jako se můžeme tázat, odkud čerpat naději, tak jako ji čerpali naši předkové všech dob, zejména ti, na něž pohlížíme jako na hrdiny. Mezi

hosty, se kterými moderátoři Martina Kociánová a Bronislav Matulík reflektovali věci minulé, „osudové“, zejména čtyřicet osm let totality státní republiky, ale taktéž otvírali pohledy do budoucnosti, byli například biskup Jednoty bratrské Jan Klas, Hana Tonzarová z naší Církve československé husitské, vrchní zemský rabín Karol Sidon, předseda ERC v ČR Daniel Ženatý, hlavní kaplan vězeňské služby Pavel

Kočnar a historik Petr Blažek. Posledně jmenovaný podtrhl význam historických věd, které oživují naši paměť a umožňují orientaci a tak i poučení se z minulosti: „Můžeme najít světlé okamžiky i okamžiky pádů... bez paměti jsou lidé jako malé děti... nejsou zorientováni, nejsou schopni sami přežít...“ Ovšem k poctivé konfrontaci je třeba odvahy: „Problém nespočívá v tom, Dokončení na str. 4

Zdeňka Děrdová v Příbězích našich sousedů

Příběh Zdeňky Děrdové, členky naší církve, byl zpracován na popud organizace Post Bellum, která vyhledává a zaznamenává vzpomínky pamětníků klíčových momentů 20. století. Založila ji skupina českých novinářů a historiků. V rámci projektu „Příběhy našich sousedů“ žáci a studenti škol v Praze 2 vystoupili před publikem a výsledky své práce představili veřejnosti a odborné porotě letos v Gröheho vile.

Byly zpracovány příběhy například televizního dramaturga Gustava Oplustila, disidentky Dany Němcové, hudebního skladatele a zpěváka Jaroslava Hutky, evangelického faráře Jaromíra Dusa, a tedy i naší sestry Zdeňky Děrdové.

Porota hodnotila celkem deset příběhů, jako nejlépe zpracovaný a tedy první byl příběh bratra faráře Jaromíra Dusa a hned druhý byl příběh sestry Zdeňky. Ten zpracovali Lucie Schneiderová, Julie Zdražilová, Tobiáš Sychrovský a Emma Kintera, žáci 7. a 8. ročníku ZŠ Londýnská s pomocí vyučujících Michaely Jančové a Jany Müllerové. Připravili tento pozoruhodný scénář k rozhlasové reportáži.

MILIONÁRKA, ZDEŇKA DĚRDOVÁ
Zdeňka Děrdová se narodila roku 1926 v Praze a dodnes zde na pražském Novém Městě žije. Spolu se svou rodinou prožila značnou část dětství v Zličově. Životem ji provázela víra a velkou inspirací pro ni byl její milovaný otec.

Ona ani její rodina nikdy nevstoupili do KSČ, jedním z hlavních důvodů byla jejich křesťanská víra. Ona sama odmítla vstoupit i do Svazu mládeže.

„Ano, já jsem odmítla vstoupit do Svazu mládeže, i protože jsem si řekla, že ty ruský písničky zpívat nebudu. Protože jsem byla jinak vychovávána. Já jsem byla nábožensky vychovávána a pro Sokol jsem byla vychovávána, milovali jsme T. G. Masaryka.“

V Praze prožila také období heydrichiády, kdy mohly být byty všech občanů kdykoliv kontrolovány gestapem.

„Chodili po barákách a můj tatínek měl na rádiu zatrženo, kde se chytá Londýn, a teď vám přijde Němec - a to byli Němci, ty měli tady ty lebky, jó to byli ti nejhorší.“

V té době byli u nich na návštěvě příbuzní, kteří nebyli nahlášeni. I za to mohla být rodina uvězněna, či dokonce popravena. Naštěstí Zdeňčin tatínek uměl bravurně německy, čímž Němce ohromil a vše dopadlo tak, jak mělo.

„Výšlo to prostě dobře, ale měli jsme strach, aby ho nezavřeli, jako Sokola že jo.“

Za protektorátu musela přerušit studium na gymnáziu a měla být povol-

ána do výroby. Díky známostem jejího otce dostala práci u lékárníka Adolfa Písaříčka v pasáži Světozor. Společně tajně posílali léky do koncentračních táborů.

„Byla válka, nebyly léky.“

„A taky jsem posílala, protože měli někoho známého, měli v koncentráku, a tak se smělo jednou za čas tam poslat balíček.“

V Praze zažila i květnové události roku 1945.

„To už tady byl ten květen, jo už ten květen a po ulici chodili ještě i němečtí vojáci a tak dále a my se Zdeňkem jsme stáli v tý výloze a naproti, naproti vám najednou - myslím že to bylo čtvrtý patro, přišla na balkon ženská a ta spustila seshora americkou vlajku! Víte, jak jsem se radovala, že je konec války?“

V 50. letech život v Československu nebyl vůbec lehký.

„Mýho spolužáka zabili, oni ho obvinili, že falšovali lístky na maso.“

Paní Děrdová žije, jak nejlépe umí, a žije pro druhé.

Pokračování na str. 3

Bohumil Ždichynec: Zvony katedrál

Vzdor rouhavým mrakodrapům
mířícím od nás pryč, lze ze zvuků
zvonů katedrál tušit,
nikoli vědět, co nese okamžik
mezi zrozením a smrtí.
V prostoru bytí nést svůj štít
na cestě za poznáním.
Účelem žití je přinášet radost,
ne zapomenout a přestat být.
V čase se narodit a s ním splynout
jako motýl nad propastí.
Být zvankohrou katedrál sv. Víta,
nesoucí poselství Ježíše
v srdci nejmenšího zvonu.

Setkání třetího věku
NO ČČSH Karlín a Dialog na cestě ve spolupráci s Městskou částí Praha 8
pořádají oblíbený přednáškový cyklus
Spolupovídá Obec spisovatelů a Pražský klub spisovatelů

srdečně Vás zveme na pořad

Izrael a příběh Ježíše

V úterý 27. 11. 2018 od 15 hodin

Lenka Hejdová, učitelka češtiny a literatury, psychologie, filozofie, výtvarné výchovy a dějin umění na gymnáziu v Rakovníku, religionistka, psychoterapeutka bude vyprávět o putování po místech spjatých s křesťanskou tradicí: Nazaret, hora Tábor, Betlém, Pole pastýřů, Galilejské jezero, Magdala, řeka Jordán a příběh Jana Křtitele i s místem poprav v Mukawiru v Jordánsku, Jidská poušť a Wádí Qelt, Kafarnaum, Jeruzalém, Kumrán.

Zasedací místnost NO ČČSH, Vítkova 13, Praha 8 - Karlín

Z kazatelského plánu

25. neděle po svatém Duchu

Hospodine, Bože, má spásu, ve dne i v noci před tebou úpím; kéž vstoupí moje modlitba k tobě! (Žalm 88, 2-3a)

První čtení: 1. Královská 17,10-16

Tužby pro dobu po Duchu svatém (VI):

2. Abychom za naše vykoupění vděční byli a ke spásě bližních pracovali, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom znamení času rozeznávali a duchovně bdělými zůstávali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, děkujeme ti, že nám stále prokazuješ milosrdenství. Naplň nás milostí, upevni naši důvěru ve tvá zaslíbení a dej, aby celý svět uvěřil v tvého Syna! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Židům 9,24-28

Evangelium: Marek 12,38-44

Verš k obětování: Žalm 127,1

Verše k požehnání: Matouš 24,42.44

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, děkujeme ti, že nás ve svátosti večere Páně naplňuješ novou nadějí. Kéž spásná moc tvé lásky nadále koná své dílo mezi námi a přivede nás k věčné radosti, kterou jsi nám zaslíbil! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen

Vhodné písně: 26, 27, 29, 44, 51, 62, 77, 86, 98, 107, 110, 133, 165

Moje poznávání Boha

OBRAZNOST SRDCE

Není-li mrtev klam, jenž zdál se pravdou moci, nekonečnu vesmíru se vyrovná náš osud. Je napodobením našeho osudu robotická vážka BionicOpter, sice mnohem větší než její běžná přírodní předloha, přesto nepostrádající její ladnost?

Video dokumentuje její let a schopnost manévrovat, či se jen vznášet na místě. Její křídla vyrobená s pomocí folií z uhlíkových vláken na kovovém skeletu vytvářejí věrně iluzi skutečné vážky a let tohoto drona, pilotovaného chytrým telefonem, připomíná spíše plavání vzduchem. Nicméně vážka má jakýsi vlastní „mozek“, upravující režim letu a zajišťující stabilitu bez ohledu na různé změny, například v proudění vzduchu. Její „mozek“ se bude nepochybně díky lidskému rozumu dále rozvíjet. Je její smrtelnost dána tím, jak dlouho vydrží létat s pohonem dvou lithium-iontových baterií, anebo její nesmrtelnost tím, že jí dokáže člověk vědomě dobíjet energii?

Žijeme v postmoderní společnosti, civilizace se mění, s ní i vztahy ve společnosti. Obrácíme se v otázkách jak směřovat ve společenském vývoji dál, hledáme nápo- vědu v osvěcenství či Velké francouzské revoluci. Chceme fungující stát, kde se nekrade, nevráždí a občane- jsou si rovni. Instituce fungující v horizontální rovině. Dnes bychom měli jít v myšlení ale mnohem dál. Hledat tušenou vertikálu, v níž se prolíná hodnototvor- ný systém, který potřebuje k životu víru a důvěru. Obraznost srdce otevírá nový obzor v samotném prů- běhu žití, jeho vitální vznětlivosti i prudkosti. Na

tajenné cestě pravdy a lásky je pozoruhodná blízkost a bezprostřednost mrtvých, kteří nám v otiscích lidské- ho rodu přibližují dávné předky, pod sesutou lávou dávných snů, někde v Pompejích.

Mnohého přemůže úžas, když stojí těm živým mrtvým tváří v tvář, aby vzápětí pocítil ostré bodnutí do slabín, připomínající mu, jak se doba, ve které žije, slepě pohybuje, jakoby v začarovaném kruhu.

V kruhovém pohybu, jako perpetuum mobile, stále více ovládají mysl vytvářené předměty, přímo nesou- visející s naší skutečnou potřebou, ani s biologický- mi zájmy. Odcizující se vnitřní svět vrávorá, než se ocitne na zcestí, rozpolcen bleskem pravdy, jako raj- ský strom života, v jehož vesmírné duši se rojí hvěz- dy.

A právě toto je to slepé místo sítnice oka postmoderní- ho člověka, kde návratu k vnitřní svobodě pomůže krásné umění. Neztratíme-li víru, nic není ztraceno, lze oddělit dobro od zla a najít i v rozvodněné řece času perlu krásy.

Bohumil Ždichynec

Bohumil Ždichynec (MUDr., CSc.), nar. 17. 8. 1942 v Sedlci-Prčici. Básník, esejista, prozaik a autor litera- tury faktu. Napsal řadu knih, z poslední doby např. *Známe sami sebe?, Žízeň v srdci spící, Blues pro lidská srdce, Třetí medicína, Stopy v srdci, Hamlet v tekuté době, Hranatej svět* (více na www.Kosmas.cz). Spoluautor almanachů *Doteky Francie* a *Doteky krás- něho umění*.

Nad Písmem

Dva protiklady podivné zbožnosti Mk 12,38-44

„Stojí o pozdravy, o přední sedad- la... Vyjdají domy vdov a dlouho se naoko modlí...“ (Mk 12,38n)

„Dala, co měla, všechno, z čeho měla být živa.“ (Mk 12,44)

Dva protiklady podivné zbožnosti; aneb první je zavrženihodný, druhý pak je riskantním krokem víry, snad k nápodobě.

Dvě události. Na první pohled totál- ně odlišné. V prvním případě se mluví o zbožných, jimž se jejich 'zbožnost' stala obživou. Ti už mají svou odměnu (dodává se v Matou- šově evangeliu). Mají své výsadní společenské postavení a dovedou ho v každé situaci náležitě využít. Tu pocta, tamhle hostina... Tu zase polívka či knedlo-vepřo-zelo nejlé- pe s pivem u nějaké vdovičky. A tak si ve zbožnosti spokojeně žijem. Ve skutečnosti je tu vykreslen obraz zbožné bída a podivné morálky takto pobožných. Co to má však společného s vírou? To právě nevím. Druhý odstavec mluví opět o podiv- né 'zbožnosti'. Situace je běžná a nám blízká, alespoň těm, kdo občas zabloudí na bohoslužby. Sbirka při vycházení. Pokud se jí nevyhneme, také něčím přispějeme. Vysypeme své drobné, aby nám nezavazely. A je to. Dali jsme, dali! A přitom nic moc vlastně nepostrádáme (pokud se nám tam nevysypala semtam i nějaká padesátikoruna!). A tak vlastně jed- náme dle normy normalnosti. Co však učinila ona žena, není nor- mální. Dala všechno, z čeho měla být živa. A z čeho tedy bude živa? Nevím a vlastně to nikdo, ani Ježíš, neřeší.

Dva minipříběhy vedle sebe a vlastně ani jeden není hodný

následování. První ostře napadá vyzíračnou lakotu zakrývanou pod- lou grimasou pánbičkářství... A druhý obdivně žasne nad šílen- stvím, přímo nezodpovědným nero- rozumem víry, která překračuje všechny meze a prahy 'normální- ho' příslušenství v jakémkoli cír- kevním společenství. Mimo oněch zmíněných protikladů zbožnosti obě události spojuje postava vdovy. V první je vdova terčem a obětí zcela bezbrannou. V druhé vdova (ač jinak společen- sky postava naprosto nedůležitá) převyšuje svým DAREM všechny, kteří stojí v pomyslném žebříčku společnosti vysoko nad ní. A navíc tyto dnešní události nalé- zají mistrně zrcadlo ve starozakon- ním příběhu dnešního čtení o Eli- jášovi a vdově v Sareptě (1 Kr 17, 10-16).

Prorok přichází k vdově, aby se po způsobu zřejmě obvyklém nechal paní domu živit. Cožpak, že žádal vodu, budiž! Ale on chce jídlo.

Žádá chleba. A ona má jen posled- ní zrnka mouky a krapítek oleje. Připraví pokrm, nají se se svým do- mem (syny, či synem) a bude čekat na smrt...

Také ona (ač pohanka!) je přípra- vená dát všechno... A Eliáš se ne- stydí... Nevydírá vdovu, neujídá z jejího nedostatku. Přináší vdově a jejímu domu bohatství.

Boží přítomnost a požehnání. V tomto vyprávění jsou vlastně shr- nuta naše dvě Markova vyprávění. (Snad právě vyprávění o proroku a vdově je v pozadí Ježíšových výro- ků v redakci Marka).

Na jedné straně život živený pře- tvářkou a pověrou a na straně druhé ochota víry překročit hranice průměrnosti a všednosti. Kam se zařadíme my? Toť otázka! Nevím, nechám to raději na každém z nás. Co myslíte? (I když sareptské vdově se to vyplatilo. Měla džbán, v němž mouky neubývalo, a láhev, v níž byl stále olej...) Amen.

Pavel Sikora

Hospodine, ty víš, že se snažíme žít v mezích společensky uznávané průměrnosti.

Že ničím nechceme narušovat své dny.

Žádným podprůměrem ani nadprůměrem.

V klidu a míru jako když vlahý déšť

zvlažuje čerstvě posekanou travičku.

Přesto, ač jsme takoví, jací jsme, prosíme o tvou pomoc!

Neboť se utápíme a chřadneme právě uprostřed

a v mezích své vypočítavé normální zbožnosti,

která nás neburcuje ani nepozvedá,

nýbrž jen den po dni ničí a stravuje...

Zachraň nás. Ujmi se nás, když takto o své slabosti bloudíme

a vyhýbáme se svému údělu,

když máme prokázat velikost i odvahu víry. Pane, smiluj se. Amen.

Zdeňka ...

Dokončení ze str. 1

„Víte, co je důležitý, to jsem já zjistila a jednu podle toho, důležitý upravit si svoji povahu, brát věci nad věci, víte a být šťastnej ze života. Já jsem vždycky, moje bylo, máte na mě spolehnouti a já si za tím, co dělám, stojím.“

(Převzato z webových stránek www.pribehynasichsousedu.cz.)

Ale my, kteří známe sestru Zdeňku více, musíme mnohé dodat, protože ona se svou křesťanskou službou

žákům nechtěla. Předně se starala po celý svůj život o svého těžce nemocného bratra. Jemu obětovala mnoho svých sil i své osobní štěstí. Svým vlivem a svými schopnostmi vyřešila mnoho složitých situací svých kolegů a známých. Do kostela nejen chodila, ale pro kostel (rozuměj náboženskou obec) obětavě pracovala. Nejprve jako finanční zpravodajka. Bylo na ní absolutní spolehnouti nejen, co se týče naprosté poctivosti, ale také její pečlivosti a odborné erudice. NO se nemusela bát žádné finanční kontroly. Vždycky jsme prošli bez nejmenších výtek. Co mě na sestře Zdeňce zvláště udivilo, že říkala, že

má v oblíbě administrativní práce. To jsem od nikoho jiného neslyšel. Když bylo třeba, převzala i předsednickou funkci. Nyní, když je čestnou předsedkyní z důvodů zdravotních, stále je garantem nad finančními záležitostmi NO. Na zpracování jejího příběhu se mi líbí, že žáci nepřehlédli zdroj její životní cesty – víru. Víru a lásku. Proč název Milionářka? Snad proto, že její tatínek, když se narodila, prohlásil: „Cítím se, jako bych vyhrál milion.“ A ten vlastně vyhrála i naše náboženská obec.

Petr Hladík,
předseda RS
NO Praha-Nové Město

Karel Čapek: Obroda, očista, čistka

Najdete ta slova ve většině novin. Národ se musí obrodit. Náš život potřebuje mravní obrody. Musí se provést očista našeho veřejného života, očista té nebo oné instituce, očista toho nebo onoho úřadu. Nebo dokonce se má tuhle nebo tamhle provádět čistka, kteréžto sovětské slovíčko kupodivu lehce vyklouzne z krku zrovna těm lidem, kterým pomalu i slovo svoboda, demokracie nebo humanita čpí povážlivým bolševictvím.

Byli bychom a budeme hluboce vděční za všechno, co našemu lidu přidá na mravní důstojnosti i sebedůvěře, a viděli jsme v posledních dobách mnoho, co neozářilo náš národ jenom mučednictvím, nýbrž i zvláštní a nezapomenutelnou ctí. Bolest a ztráty nejsou k tomu, aby v nich lidé i národy mravně zchátrali, ale aby byla vyzkoušena jejich životní síla a mravní charakter. Kéž nás tedy tato zkouška ještě obohatí o toto sebezpoznaní, že jsme se nedali mravně podlomit a porušit a že jsme i v domě polosesutém nepropadli malomyslnosti a rozkladu; a víc než to, kéž z nás vykrísne nové a aktivní ctnosti, jež by našemu ochuzenému životu dodaly nové cti i naděje! Říká-li se tomuto obroda nebo očista, tedy tisíckrát ano: ale pak o ní nemluvíme, nýbrž dělejme něco, na čem by tu čest i naděje bylo už znát.

Místo toho se mnoho, až příliš mnoho mluví o samé obrodě a očistě. Člověk by si z toho málem odnesl dojem, že předtím, než na nás dopadla ta přetěžká rána, nebylo u nás nic než kal a špina, že v těch dvaceti letech naší šťastnější minulosti se nedělo nic než ostuda a packářství. Tedy s tímhle pomalu. Náš národ snad nepotřebuje a nebude takhle poplívávat sebe sama, své dosavadní dílo, všechno, co dělal, ve věřil a na čem byl účasten téměř do věčerejška. To by bylo něco jako mravní sebezprava; a je to nejpuštější, žalostné poraženectví bez důstojnosti i páteře. Ať trpíme sebehůř, stydět se sami za sebe a své dějiny dosud nemusíme. Příznat mužně minulé chyby, to ano; jenže nesmí to být rozčilené, hysterické obviňování a sebeobviňování, nýbrž kritické poznání a sebezpoznaní. Upadnout z jedné chyby do chyb opačných, to by nebylo zrovna dílo nápravy. Měli bychom důtklivě žádat aspoň to, aby kdokoliv hlásá obrodu nebo očistu, se pod to své hlásání podepsal. Má-li se dělat očista, ať víme v každém případě, kdo chce čistit. Na tom totiž bude záležet... právě ta čistota.

Lidové noviny 23. 11. 1938

Jan ze Šitboře. Oráč, smrt a co dál?

Pod dojmy z letošní slavnosti odhalení důstojného památníku místnímu rodákovi v chodské vesnici Šitboř dovoluji si tímto představit čtenářům Českého zápasu něco více o světoznámém krajanu, prvním známém česko-německém básníku Janu ze Šitboře (1347 nebo 48 - 1415).

Husův současník, německým jménem Henzlinus de Sutbor, který se podepisoval také jako Jan z Teplé, Jan ze Žatce či dokonce ve dvou případech Jan z Prahy, se narodil na faře v Šitboři, dnes rekreační oblasti u chodských Pobežovic v Českém lese. Jeho otec i děd, také Henzlinové, byli katolickí kněží ještě v dobách před založením pražského arcibiskupství (1344), kdy v českých zemích nebyl kněžský celibát ještě důsledně vyžadován. Univerzitní ročenka jenské univerzity z konce 50. let (tehdy NDR), která se mi dostala do rukou, obsahovala přínosnou studii o autorovi a jeho díle, a byla v ní mimo jiné citována v análech dochovaná věta o jeho otci, důležitá pro identifikaci rodu našeho básníka: „Henzlinus Curatus de Sutbor, filius Henzlinni, etiam Curati de Sutbor.“ Po brzké otcově smrti (asi 1358) byl Jan, nejmladší z pěti dětí, odvezen svými pěstouny, mutněnímským farářem Kubíkem (Cubico) a Slávkem (Slawco), knězem v Mělníce, k bratrům benediktinům do Teplé ke studiu, aby se též stal katolickým duchovním. Po vystudování odešel na nově založenou pražskou univerzitu, kde vystudoval práva a stal se městským písařem, nejdříve v Lounech, pak v Žatci, kde byl rovněž ředitelem latinské školy, a nakonec v Praze. Na počátku XV. století, tedy přibližně v době Husova nástupu do Betlémské kaple, byl členem magistrátu Nového Města pražského. Zemřel na počátku téhož roku, v němž byl slavný český reformátor upálen. Vzhledem k Šitbořově pobytu a úřednické činnosti v Praze se lze domnívat, že se oba znali. Pohřben je pravděpodobně v kostele Panny Marie Sněžné.

Co se týče významu díla Jana ze Šitboře, nejzásadnějším

opusem je básnická skladba Oráč z Čech, která byla napsána v tehdy ještě úplně českém prostředí, ale vydána německy s názvem Ackermann aus Boehmen jako prvotisk prvního tiskaře v německém městě Bambergu Albrechta Pfistera již brzy po vynálezu knihtisku, v roce 1460 s dotiskem v roce 1463. Jeho psychologicky nesmírně účinné verše, doplněné působivými dřevoryty, se ve své době staly v Německu „bestsellerem“. Toto dialogické pojednání o náročném tématu lidského osudu je svědectvím pozdně středověkého archetypálního schématu a zároveň rodícího se evropského humanismu. Emotivní a intelektuálně značně silný rozhovor „Ackermann“ se Smrtí byl u nás úspěšně dramatinován např. Alfrédem Strejčkem pod názvem Oráč a smrt. Ačkoliv jsou i po Heiligově objevu dobového rukopisu mezi badateli četné spory o autorství textu, lze říci, že literárně historický význam básníka Jana ze Šitboře spočívá právě v jeho dvojazyčnosti na přelomu epoch. Jeho dobový pokus o dialekticky čistou němčinu se stal inspirací a zřejmě i jednou z předloh Martinu Lutherovi ve snaze o kodifikaci spisovného německého jazyka a zcela zaslouženě klasickým dílem německé literatury.

Právě připomínka českého autorství středověkého německého literárního skvostu ve spojení se silným tématem Janovy básně je pro současné rozjitřené mezikulturní vztahy v Evropě vzpruhou a návěstí, kudy se ubírat bezpečnou cestou spolupráce k uzdravení stínů minulosti a smysluplné budoucnosti, navzdory dehumanizující rétorice samozvaných „služebníků Smrti“ napříč politickou garniturou, kteří pro své ideologické cíle zapominají na zodpovědnost za společný osud všech lidských bytostí. Řečeno o humanitě slovy básnickovy postavy Smrti: „Wir haben dich lang erkannt, wir hetten aber dein vergessen. - Již dávno jsme tě znávali, ale pozapomněli jsme na tebe.“

Jan Prokop Holý, Tomáš Procházka

HUSITSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA UNIVERZITY KARLOVY
ve spolupráci s CÍRKVÍ ČESKOSLOVENSKOU HUSITSKOU
pořádají konferenci

Služba církve a její řády

22. - 23. listopad 2018

Co v sobě nese Farského liturgie?
Jaké jsou její základní prvky a proč?
Podle čeho a jak můžeme používat
alternativní liturgie?

A jak se Řády církve uplatňují v praxi
a kde je třeba církevně-právní reforma
pro ČCSH 21. století?

**Přihlašování prostřednictvím
elektronického formuláře
na www.htkonference.cz
nebo korespondenční adrese:**

HTF UK, Pacovská 350/4, Praha 4.

Registrace na konferenci
se zajištěním občerstvení,
popř. ubytování bude možná do
9.11.2018.

Místo konání:

Husitská teologická fakulta
Univerzity Karlovy
Pacovská 350/4,
Praha 4

Ohlédnutí za výročím 100 let republiky v královéhradeckém sboru Kněze Ambrože

Díky bohatě dimenzované stavbě od architekta Josefa Gočára bylo možno na oslavě do sboru pojmout všechny účastníky a ještě zbyl prostor pro vystavené dokumenty k výročí 28. října 1918 bez nutnosti přemísťovat chloubu sboru - zvony.

Důstojnost oslavám vtiskla právě bohoslužba vedená bratrem patriarchou Tomášem Buttou a bratrem biskupem Pavlem Pechancem ve spolupráci s duchovními naší církve. V kázání na slova Žalmy 117 „chvalte Hospodina, všechny národy“ br. patriarcha připomněl mj. biblické požadavky ze skutků apoštolů na svornost mezi křesťany a dalšími národy. Právě v souladu s učením Ježíše Krista o „pozvání na cestu života v pravdě nejen pro křesťany, ale pro všechny lidi dobré vůle“, vyzdvihl Masaryk podle biblických požadavků základní hodnoty, které definoval jako humanitu, demokracii a svobodu. Tyto zásady rezonovaly s učením Ježíše Krista o vytvoření vztahu k Bohu a o vyslání učedníků ke všem národům. Vyplývaly též z nabádání apoštola Pavla ke svornosti a jednotě i ze zdůrazňovaného Husova požadavku „pravdy každému přejte“. TGM dokázal tyto základní hodnoty spolu s výzvami ke svornosti a vlastenectví národu vysvětlit a pro tuto vizi ho získat. S muži 28. října připravil TGM také půdu v zahraničí s poukazem na působnost našich legií, což dopomohlo k vytvoření samostatného státního útvaru. Kázání zakončil br. patriarcha s br. biskupem ekumenickou výzvou k modlitbám za domov a s poděkováním Ježíši za to, že se nám dal poznat jako cesta, pravda a život. Společně jsme poprosili za náš domov, ať kráčíme po cestě evangelia a ať dokážeme pravdu účinně zvěstovat lidem kolem nás.

Jako vhodný doprovod ke kázání byly ve sboru umístěny plakáty s popisem historických událostí ke vzniku republiky. V celodenním programu bylo pamatováno na přednášku s diskuzí k 100. výročí, na vtipnou prezentaci o symbolech umístěných na našich platidlech, na doklady o chabrosti lidí nasazujících život za naši svobodu. Nezapomnělo se ani na hry pro děti a společné setkání účastníků. V závěru dne byla zasazena lípa svobody a míru.

Celocírkevní setkání ve sboru Kněze Ambrože připomenulo stále živé odkazy našich předků. Platnost základních hodnot - humanity, demokracie, svobody - je v současnosti aktuální, boj o naplňování těchto zásad není nikdy ukončen. Pomoc a sílu, abychom v tomto snažení obstáli, hledejme u našeho Pána. Upřímné poděkování za toto skvěle připravené setkání patří pořadatelům z Královéhradecké diecéze.

Čestmír Jan Holeček

Blahoslav 2019

Milí čtenáři, připomínáme, že si stále můžete objednat Kalendář Blahoslav 2019, a to buď písemně na adrese: prodejna Blahoslav, Praha 6, Wuchterlova 5, 160 00, e-mailem: prodejna.blahoslav@ccsh.cz, telefonicky: 220 398 117 či přes SMS 724 142 467.

Okamžiky světlé ...

Dokončení ze str. 1

že člověk dělá chyby. Začíná tehdy, když se neumí s nimi srovnat, když si je nedokáže zpřítomnit, uvědomit a tedy se z nich poučit. Jinak je historie i konkrétní lidská paměť fakticky k ničemu, máme bohužel tendenci se do toho zrcadla pořádně nepodívat, vždycky tam chceme vidět něco jiného, než tam je...“ (K. Sidon).

Vskutku, jak vyplynulo z některých rozhovorů a úvah, řada zkušeností je nepřenosných a je otázkou, do jaké míry se poučit lze: „Dnes žijeme ve svobodě, kterou jsme si nezasloužili, nevybojovali, dostali jsme ji darem, a možná také proto s ní neumíme plně zacházet a bude velmi záležet na tom, až přijde příští krize, kdo bude stát v čele našeho státu“ (filosof Daniel Kroupa).

Nad nesamozřejmostí současného mírového stavu, jenž zejména mladá generace přijímá naprosto automaticky, pak uvažoval bezpečnostní expert a diplomat Jaromír Novotný, architekt našeho vstupu do NATO v r. 1999. Připomněl mj. skutečnost, že Československo vzniklo díky armádě (starší než čs. stát; 30. 6. 1918 v Darney v sev. Francii přebírá vojenský prapor od francouzského presidenta) a že totéž, tedy zásah vojáků, se opakovalo za 2. sv. války, kdy došlo k zabití třetího nejvyššího muže nacistického Německa a čs. vláda v exilu byla uznána Francií, Velkou Británií a Spojenými státy... Charakteristickým a současně paradoxním rysem dnešní společnosti v zemi, kde se před sto lety sjednotily různé národy, je, že se jeden národ rozměňuje na mnoho skupin,

mizí porozumění, respekt k názoru druhých – a vidíme to i v církvích. Také v pořadu Modlitba za domov tento fakt zazněl: Lidé spolu stále méně mluví a na místo osobních vztahů se dostávají informační technologie. Publicista Jan Sokol v této věci výstižně upozornil na to, že není vinou internetu, ale lidí samotných, že nekomunikují, nechávají si narušit své vztahy. Není úkolem techniky, aby vytvářela blízkost – to je na lidech samotných...

Kde brát naději? Jak žít po předchozích selháních? Zaznělo hned na začátku pořadu, procházelo jím jako ona pomyslná červená niť a nutno říci, že odvážní tvůrci nabídli odpověď rovněž formou ukázky jednoho konkrétního lidského osudu: přiblížili divákům příběh vězně. Příběh o tom, kdy se člověk ocitl v krizi, prošel si jí, ale objevila se naděje. Příběh člověka, který padl na dno, ale na dně nezůstal... Zázrak? Kaplan vězeňské služby P. Kočnar to vidí takto: „Slovo zázrak není něco mystického, nadpřirozeného, ale jsou to přesně tyto příběhy, kdy z člověka, kterému nedáváme šanci, se stane člověk, který nás může i nějakým způsobem inspirovat... Myslim si, že zázrakům je třeba chodit naproti, zázraky nepadají z nebe...“ Díky tvůrcům pořadu za jeho pozoruhodnou skladbu a díky i za inspiřující slova moderátora Bronislava Matulíka: „Když otevíráš Bibli, jako bych měl Boží GPS. Ukazuje mi hodnoty života...“

Budeme-li se jich držet, jistě se nemusíme bát o další osud naší země. KB

Zprávy

Temný labyrint emocí na operní scéně

S nadějným očekáváním společně prožívaného uměleckého zážitku bych rád pozval naše příznivce na velkoplošnou DVD projekci Leoncavallových Komediantů (italský skladatel Ruggiero Leoncavallo 1857 - 1919, představitel operního verismu), která nás zprostředkovává přenesení do hlediště monumentální veronské Arény (2006), aby-

chom byli svědky výjimečných vokálně-dramatických výkonů tenoristy Roberta Alagny (Canio), sopranistky Svetly Vassilevové a barytonisty Alberta Mastromarina (Tonio). Tradičně se sejdem v aule Husova institutu teologických studií, Roháčova 66, Praha 3 - Žižkov, a to ve středu 21. listopadu v 18 hodin. Věřím, že ani tentokrát nebudeme zklamáni.

Karel Bican

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Dar vdovy

V následující větě chybí dvojice písmen. Najdete je v nápovědě, kde jsou ovšem v přeházeném pořadí.

Chu.. v..va ..la do ..ám..é ..k..d..ce ..o..m
v.. n.. v..ch.. o..a..í

Nápověda:

mn, ež, tn, la, do, ov, da, ni, chr, ni, he, dá, po, íc, ši, st

(Řešení z minulého čísla: Dvojpríkázání.)

Jana Krajčířiková

Představitelé jednotlivých církví při společné modlitbě a požehnání na závěr slavnosti Modlitba za domov.

Všechny obce a sbory členských církví Ekumenické rady církví byly vyzvány, aby se spojily při bohoslužbách 28. 10. 2018 společnou modlitbou:

Všemohoucí Bože, děkujeme za to, že tvůj Syn, náš Pán Ježíš Kristus, se nám dal poznat jako cesta, pravda a život. Prosíme tě společně za náš domov, za naši zemi: ať kráčíme po cestě evangelia, společně se všemi, kdo vyznávají Kristovo jméno i se všemi lidmi dobré vůle, ať tvou pravdu, která osvobozuje, dokážeme účinně zvěstovat lidem kolem nás, zvláště těm, kteří hledají, bloudí, či ztratili naději, ať tvůj život roste v nás už nyní a dá nám dojít do života věčného. Prosíme o to, skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Kostel sv. Mikuláše

na Staroměstském náměstí

pondělí 12. 11. 2018, 20.00

CHAMBER PRAGUE ORCHESTRA

Jan Kalina - varhany
J. B. BACH, G. F. HANDEL, A. WOLFF, W. A. MOZART

úterý 13. 11. 2018, 17.00

Iluminace - varhany

Bronislav Matulík - tenor
G. F. HANDEL, J. B. BACH, G. TELLEMI, W. A. MOZART

středa 14. 11. 2018, 17.00

Bohemia Bohem - varhany

Ilma Jónsdóttir - soprán
L. VERNI, G. F. HANDEL, W. A. MOZART, F. SCHUBERT

čtvrtek 15. 11. 2018, 17.00

SANIT IRENEUS CHAMBER ORCHESTRA

Michal Hanzel - varhany
Martina Benáková - soprán
František Bělek - tenor
J. B. BACH, G. F. HANDEL, A. WOLFF, G. SAINT-SAËNS

pátek 16. 11. 2018, 17.00

Bronislav Matulík - varhany, tenor

Andrzej Żmuda - housle
G. F. HANDEL, J. B. BACH, W. A. MOZART, G. F. HANDEL

pátek 16. 11. 2018, 20.00

CHAMBER PRAGUE ORCHESTRA

Yvona Števírková - mezzosoprán
Miroslav Látko - tenor
J. B. BACH, A. WOLFF, W. A. MOZART, H. PURCELL

soбота 17. 11. 2018, 17.00

Zuzana Hlaváčková - varhany

Štěpán Mikolaj - soprán
G. WAGNER, J. B. BACH, A. WOLFF, W. A. MOZART

soбота 17. 11. 2018, 20.00

ITALIA ORCHESTRA PRAGA

Václav Hlaváček - harcovník
A. WOLFF, W. A. MOZART, A. DONIZETTI

neděle 18. 11. 2018, 17.00

ADAMS 1999

Jan Adámek - housle, anglický roh
Martina Benáková - soprán
Martina Lešková - píseň, klavír, varhany
J. B. BACH, W. A. MOZART, B. SIBELIUS, A. DVOŘÁK

neděle 18. 11. 2018, 20.00

PRAGUE BRASS ENSEMBLE

Roni Erogiu - sbor
Jan Kalina - varhany
J. B. BACH, A. DVOŘÁK, W. A. MOZART, G. BERLIOZ

Z ekumeny

„JE BOŽÍM POŽEHNÁNÍM.“ KRĚŠTANÉ V KONGU UVÍTALI NOBELOVU CENU PRO DENISE MUKWEGEHO

Letošní udělení Nobelovy ceny za mír poukázalo na boj proti sexuálnímu násilí ve válečných konfliktech, ale také na náboženské komunity, k nimž oba letošní laureáti patří. To, že bojovnice za lidská práva v Iráku Nadja Muradová je jezídka, je všeobecně známo. O něco méně se ví, že lékař Denis Mukwege je významnou postavou afrického letničního hnutí.

Mukwege se do letniční rodiny již narodil, jeho otec byl pastorem a jako chlapec jej doprovázel, když navštěvoval nemocné věřící, aby jim požehnal. Sám uvádí, že to sehrálo velkou roli v rozhodnutí stát se lékařem. I nemocnici Panzi, v níž se věnuje péči o ženy zraněné v důsledku znásilnění, založil s podporou letniční denominace Communauté des Eglises de Pentecôte en Afrique Centrale (CEPAC). Ta má v zemi zhruba 800 tisíc členů v 700 sborech. Církev spravuje více než 1000 škol a 160 zdravotnických center.

Letniční křesťané v Kongu cenu, na kterou byl doktor Mukwege navržen již několikrát, přivítali s radostí a chápou ji i jako ocenění pro celou církev. „Doktora Mukwegeho vidíme jako Boží požehnání pro naši církev a pro celé Kongo. Kongo i celá Afrika má v jeho osobě opravdového zastávce míru,“ řekl v rozhovoru pro RNS mluvčí CEPAC. Sám Mukwege říká, že cestu k pomoci potřebným našel díky své víře.

Hlavními pachatelé znásilnění jsou ve východním Kongu členové ozbrojených složek, kteří ho využívají jako způsob nátlaku na obyvatele. „Myslím, že chtějí zničit celou komunitu. Znasilňují v přítomnosti rodin obětí i ostatních obyvatel vesnice,“ řekl Mukwege v rozhovoru v roce 2009. „Je mi špatně, když vidím děti stejně staré jako ty moje, znásilňované vojáky.“ V roce 2012 přežil pokus o atentát.

V jeho nemocnici hledají oběti těchto zločinů útočiště. Odehází z ní emočně i psychicky posilněné, částečně díky finanční podpoře, díky níž mohou začít nový život. Za dobu fungování nemocnicí prošlo více než 85 000 žen a dívek, v naprosté většině se závažnými zraněními.

Lékař věnoval cenu zsmysluplně po celém světě násilím a konflikty. Bude podle něj mít smysl jen tehdy, když pomůže zlepšit situaci lidí trpících ozbrojenými konflikty. Snaží se zároveň zasadit o to, aby bylo znásilnění ozbrojenými složkami klasifikováno jako válečný zločin a podle toho aby se jednalo s jeho pachatelé.

I křesťané z jiných církví cenu pro svého krajana uvítali. Např. římskokatolický arcibiskup Marcel Utambi Tapa řekl, že cena je povzbuzením pro všechny, kteří se staví proti všem formám násilí na ženách.

Info.dingir.cz,

autor Miloš Mrázek – dle RNS

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: Mgr. Jan Zítka, Mgr. Ervín Kukučzka, grafik Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna. Distribuce: ADLEX, spol. s r.o. Xaveriova 1888/45, Praha 5 150 00

Předplatné: Mgr. J. Wendlíková, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklamac: tel. 220 398 117

